

MONARCHIE NEBO STAVOVSKÁ SVOBODA.
VOLBA FERDINANDA II. CÍSAŘEM A POKUS O
ŘÍMSKOU KRÁLOVSKOU VOLBU VIVENTE IMPERATORE
NA ŘEZENSKÉM KURFIŘTSKÉM SNĚMU V ROCE 1630

Carsten Kretschmann

Srovnání mezi volbou Ferdinanda II. císařem v roce 1619 a pokusem o volbu jeho syna vivente imperatore v roce 1630 jasně ukazuje, jak se v chování kurfiřtů neustále projevovala obava před absolutistickou císařskou mocí. Volba v roce 1619 potvrzuje jednak domněnku, že Habsburkové měli vzhledem k nejvyšší hodnosti v říši v očích volitelů zvláštní postavení. Na druhé straně byla tato volba vedena i úvahou zvolit císaře, který by se sice v říši uměl ještě prosadit, ale který by zároveň postrádal mocenské náplně, jež by mohla být nebezpečná zájmům kurfiřtů. Podobné záměry ovládaly i řezenský kurfiřtský sném v roce 1630. Jelikož vídeňský dvůr špatně odhadl, jaký prostor pro vyjednávání mu stojí k dispozici, nepodařilo se Ferdinandu II. s volbou syna spojit ani otázku Valdštejna a ani jednání o Mantovské válce. I v konfesijním věku se kurfiřti – bez ohledu na veškeré náboženské rozporu – shodli v soustředování svých sil proti císaři. Řezenský kurfiřtský sném tvoří proto důležitou etapu v otázce boje za monarchii nebo stavovskou svobodu, kvůli které kurfiřti ve vyvíjejícím se koncertu mocností připustili dokonce i oslabení impéria.